

Agnieszka Sobolewska

**ROLA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W SYSTEMIE FINANSOWANIA INWESTYCJI
INFRASTRUKTURALNYCH W REGIONIE NA PRZYKŁADZIE
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO**

**THE ROLE OF VOIVODESHIP FUNDS ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT IN THE SYSTEM OF INFRASTRUCTURAL
INVESTMENTS FINANCING IN THE REGION, EXEMPLIFIED
BY WEST POMERANIAN VOIVODESHIP**

Zakład Polityki Gospodarczej i Turystyki, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
ul. Żołnierska 47, 72-210 Szczecin, e-mail: agnieszka.sobolewska@wfos.szczecin.pl

Abstract. Voivodeship Fund Environmental Protection and Water Management in Szczecin has been a substantial element of the system of financing environmental projects for more than ten years. The aim of this study is to present a role which Fund is playing in the field of supporting investments having important meaning in the aspect of West Pomeranian Voivodeship. A partial analysis of budget incomes together with the expenses related to the statutory activity of Fund in the years 2005–2009 has been made. The specific areas of activity in the field of environment protection co-financed in the form of repayable loans in the period described, with special the emphasis on their structure have also been included. The nature of the importance of the investment tasks in the area of waste water and water management has been pointed out, including the key projects and the sources of their financing. The analytical-descriptive method based on source data included in internal documents of the Fund was used in the study.

Słowa kluczowe: gospodarka wodno-ściekowa, ochrona środowiska, województwo zachodniopomorskie.

Key words: environment protection, water and wastewater management, West Pomeranian Voivodeship.

WSTĘP

Podstawowym celem strategicznym Polski jest wzrost gospodarczy realizowany zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. W przypadku dokumentów krajowych o charakterze strategicznym należy podkreślić znaczenie integracji działań politycznych, gospodarczych, społecznych i działań z zakresu szeroko rozumianej ochrony środowiska. Dodatkowo konieczność realizacji zobowiązań wynikających z traktatu akcesyjnego oraz dyrektyw unijnych wymaga stworzenia odpowiedniego systemu wsparcia dla projektów środowiskowych, z uwzględnieniem narzędzi finansowych, przy zapewnieniu ich dostępności. Obecnie beneficjenci zainteresowani realizacją projektów w tym zakresie mają do dyspozycji wiele możliwości finansowania opartych na środkach krajowych i zagranicznych, głównie unijnych. Podstawę krajowego systemu finansowania projektów, głównie inwestycyjnych, z zakresu szeroko rozumianej ochrony środowiska od ponad 20 lat stanowi Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach swojej działalności statutowej wspiera on finansowo projekty ponadregionalne, mające istotne znaczenia dla zachowania i od-

tworzenia walorów przyrodniczych oraz poprawy jakości środowiska naturalnego, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. Podobne zadania, ale w odniesieniu do regionu, realizują wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW).

Celem opracowania jest wskazanie zakresu oraz kierunków realizacji projektów współfinansowanych ze środków WFOŚiGW w Szczecinie, z podkreśleniem ich znaczenia w procesie rozwoju regionu. Wykorzystano metodę analityczno-opisową, odnosząc się do danych zawartych w dokumentach i opracowaniach wewnętrznych Funduszu. Podstawowy okres analizy obejmuje lata 2005–2009.

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W SZCZECINIE POD WZGLĘDEM WPŁYWÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

WFOŚiGW w Szczecinie jest instytucją samodzielną, posiadającą osobowość prawną, działającą na mocy ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku. Zgodnie z zapisami ustawy od 1 stycznia 2010 r. wojewódzkie fundusze mają status prawny zdefiniowany jako samorządowe osoby prawne.

Podstawowym dokumentem wyznaczającym kierunki działalności Funduszu jest Strategia działalności – dokument opracowywany i przyjmowany na cztery lata, który uwzględni cele krajowe i regionalne, zgodne z polityką ekologiczną państwa, strategią rozwoju województwa zachodniopomorskiego, krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych i wojewódzkim planem gospodarki odpadami. W związku z dużym zainteresowaniem jednostek samorządu terytorialnego realizacją inwestycji infrastrukturalnych, a nie tylko podstawowym celem WFOŚiGW w Szczecinie, jest wspieranie efektywnej absorpcji środków zewnętrznych, głównie unijnych i krajowych dystrybuowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na realizację zadań w zakresie ochrony środowiska. Ze względu na ograniczone środki finansowe Fundusz w Szczecinie przyjął zasadę ich racjonalnego wykorzystania, uwzględniając harmonogram wypełniania zobowiązań unijnych oraz zapewniając atrakcyjne finansowanie wkładu własnego beneficjentom realizującym projekty w ramach programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko”, regionalnego programu operacyjnego, programu rozwoju obszarów wiejskich i innych. Określając znaczenie i hierarchię oraz zasadność realizacji projektów środowiskowych, zwraca się uwagę ich zgodność z celami wynikającymi z polityki zrównoważonego rozwoju Polski i województwa zachodniopomorskiego. Głównymi beneficjentami Funduszu są: jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, instytucje administracji publicznej, organizacje i stowarzyszenia.

Fundusz w Szczecinie jako instytucja finansowa dysponuje określonym budżetem przeznaczonym na działalność statutową. Środki finansowe w latach 2005–2009 pozyskiwane były z dwóch głównych źródeł:

- z ustawowego podziału opłat, kar oraz nadwyżek funduszy gminnych i powiatowych
- z prowadzonej działalności, głównie z odsetek od udzielonych pożyczek, oprocentowania rachunków bankowych i lokat terminowych.

Tabela 1. Wpływy budżetowe WFOŚiGW [tys. zł] w Szczecinie w latach 2005–2009

Wyszczególnienie	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Wpływy ogółem	46 806	46 094	56 841	71 691	64 728
Opłaty	28 920	35 986	46 492	56 654	46 541
Wpływy z tytułu działalności	17 886	10 108	10 349	15 036	17 130

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Szczecinie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).

W strukturze przychodów budżetowych Funduszu w Szczecinie dominują wpływy z tytułu opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska oraz z nadwyżek. W badanym okresie kształtowały się one na poziomie 62–82% struktury przychodów, przy czym w latach 2005–2007 obserwuje się ich stały wzrost zarówno w ujęciu nominalnym, jak i procentowym. W roku 2008 – pomimo znacznego wzrostu przychodów z tytułu opłat (o ponad 10 mln zł), z dynamiką do roku 2007 na poziomie 122% – ich udział w strukturze wpływów zmalał. Jest to wynikiem zwiększenia się udziału przychodów z tytułu działalności własnej Funduszu. Nowy zarząd powołany w roku 2008 podjął wiele działań mających na celu efektywne zarządzanie środkami finansowymi, głównie dotyczących lokowania wolnych środków oraz ich racjonalnego wykorzystywania. W roku 2008 wpływy z tytułu działalności wzrosły, w stosunku do roku poprzedniego, o ponad 45%, natomiast w roku 2009 o prawie 14%, w stosunku do roku 2008.

Po stronie kosztów podstawową kategorię stanowią koszty związane z zaangażowaniem Funduszu w projekty realizowane na podstawie bezzwrotnych narzędzi finansowania, głównie dotacje oraz koszty związane z utrzymaniem organów i biur Funduszu (w Szczecinie, Koszalinie). Istotnym wskaźnikiem informującym o racjonalności prowadzonej działalności jest wynik finansowy, który w badanym okresie ma wartości dodatnie.

Tabela 2. Wynik finansowy WFOŚiGW w Szczecinie i jego dynamika w latach 2005–2009

Rok	Wynik finansowy [tys. zł]	Dynamika [%]
2005	16 586	–
2006	28 500	172
2007	34 797	122
2008	40 006	115
2009	38 283	96

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Szczecinie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).

W przypadku danych zawartych w tab. 2 należy podkreślić, iż w badanym okresie Fundusz generował dodatni wynik finansowy prowadzonej działalności, wykazujący tendencję wzrostową i kształtujący się na wyjątkowo wysokim poziomie w stosunku do rocznych wpływów ustawowych. Tylko rok 2009 zamknął się wynikiem finansowym gorszym od uzyskanego w roku poprzednim z powodu mniejszych wpływów z nadwyżki oraz znacznie większego zaangażowania finansowego w projekty. W roku 2009 wydatkowano na działalność

statutową prawie 110 mln zł, natomiast w roku 2008 prawie 76 mln zł, co w ujęciu procentowym stanowi wzrost na poziomie około 45%. Większość tych środków była zaangażowana w formie pożyczek, ale realna spłata kapitału wraz z oprocentowaniem nastąpi dopiero w kolejnych latach.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA FUNDUSZU W SZCZECINIE

Swoją działalność statutową WFOŚiGW w Szczecinie realizuje głównie na podstawie pożyczek z preferencyjnym oprocentowaniem oraz instrumentów finansowych bezzwrotnych w formie dotacji, przekazania środków, umorzeń, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych beneficjentom przez banki komercyjne.

Tabela 3. Wydatkowanie środków finansowych na działalność statutową WFOŚiGW w Szczecinie, z podziałem na dotacje i pożyczki w latach 2005–2009

Wyszczególnienie	Rok									
	2005		2006		2007		2008		2009	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Pożyczki	39 105	68	54 877	92	60 191	86	63 691	84	97 396	89
Dotacje	18 075	32	4 953	8	10 010	14	12 268	16	12 314	11
Ogółem	57 180	–	59 830	–	70 201	–	75 959	–	109 710	–
Dynamika	–	–	–	105	–	117	–	108	–	144

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Szczecinie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).

Analizując wydatkowanie środków finansowych Fundusz w badanym okresie, należy podkreślić dynamiczny wzrost zaangażowania w projekty realizowane w województwie w zakresie ochrony środowiska. Największy wzrost nastąpił w roku 2009 – wyniósł on 144%, w stosunku do roku poprzedniego, głównie za sprawą wypłat z tytułu udzielonych pożyczek. Natomiast zaangażowanie finansowe Funduszu w roku 2009 wzrosło niemal dwukrotnie w stosunku do roku 2005. Intensywny wzrost wypłat z tytułu udzielonych pożyczek jest wynikiem satysfakcjonującej absorpcji środków unijnych i konieczności zabezpieczenia wkładu własnego ze środków krajowych. Poza tym świadomość decydentów, głównie przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, dotycząca konieczności realizacji inwestycji w zakresie ochrony środowiska, wzrasta i powoduje gotowość przystąpienia do odpowiednich działań. W strukturze wydatkowania środków finansowych, w ramach działalności statutowej, podstawę stanowi pomoc zwrotna, realizowana na podstawie pożyczek. W badanym okresie w strukturze wydatków kształtuje się ona na poziomie 68–92%, przy średniej wynoszącej 84%.

Środki finansowe wydatkowane w danym roku są często efektem umów zawartych w latach poprzednich; dotyczy to najczęściej dużych projektów inwestycyjnych realizowanych przez wiele lat, w przypadku których transze wypłat są zgodne z harmonogramem rzeczowo-finansowym inwestycji, np. projektu ZWiK sp. z o.o. w Szczecinie „Poprawa jakości wody w Szczecinie” lub projektu realizowanego przez Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty

pod nazwą „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”. O aktywności beneficjentów, ale także sprawności pracowników biur Funduszu świadczą zawarte umowy w danym roku, w badanym okresie.

Tabela 4. Zawarte umowy na dofinansowanie w latach 2005–2009, z podziałem na dotacje i pożyczki

Rok	Zawarte umowy o dotacje		Zawarte umowy o pożyczki		Ogółem zawarte umowy	
	liczba	wartość [tys. zł]	liczba	wartość [tys. zł]	liczba	wartość [tys. zł]
2005	155	16 897	59	24 679	214	41 576
2006	119	4 670	61	36 497	180	41 167
2007	138	15 471	54	61 067	192	76 538
2008	111	6 785	48	59 677	159	66 462
2009	172	16 483	62	53 633	234	70 116

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Szczecinie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).

Z danych zawartych w tab. 4 wynika, iż w badanym okresie zawierano rocznie średnio prawie 200 umów, przy czym ponaddwukrotnie więcej umów o dotacje. W ujęciu wartościowym dominują pożyczki, na które średnio w roku podpisywanych było około 60 umów. W badanym okresie nie można wskazać jednoznacznie określonych tendencji w tym zakresie. Występujące dysproporcje, dotyczące umów zarówno w ujęciu ilościowym, jak i wartościowym, świadczą o specyfice poszczególnych projektów dofinansowanych w ramach działalności statutowej Funduszu. Zasadne wydaje się przeanalizowanie zawartych umów, z uwzględnieniem poszczególnych efektów ekologicznych z zakresu ochrony środowiska, do których zostały przypisane na podstawie strategii działania, listy priorytetów, kryteriów wyboru projektów oraz zasad dofinansowania WFOŚiGW w Szczecinie.

PRIORYTETY DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU W ZAKRESIE POŻYCZEK

Zgodnie z wcześniejszą oraz obowiązującą Ustawą Prawo ochrony środowiska (2008), a także zgodnie z dokumentami wewnętrznymi Funduszu istotny jest wybór projektów skierowanych do dofinansowania ze środków publicznych. Są to projekty zgodne z misją, dla której został powołany Fundusz – takie, które generują satysfakcjonujący efekt ekologiczny i mają istotne znaczenie dla rozwoju regionu.

W latach 2005–2009 dominujący udział, zarówno pod względem ilościowym, jak i wartościowym, w strukturze zawieranych umów pożyczek, z uwzględnieniem efektu ekologicznego, miały umowy na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony wód oraz ochrony atmosfery. W badanym okresie podpisano 109 umów dotyczących ochrony wód, na kwotę prawie 117 mln zł, oraz 86 umów dotyczących ochrony atmosfery – na łączną kwotę ponad 73 mln zł. Należy podkreślić, że w ostatnich latach znacznie wzrosło zaangażowanie finansowe Funduszu w projekty z zakresu ochrony atmosfery – w latach 2005 i 2006 podpisano umowy na kwotę odpowiednio powyżej 6 i 5,5 mln zł. Natomiast w latach 2008 i 2009 wartość umów wynosiła około 27 mln zł rocznie. Jest to wynikiem wzrostu zainteresowania beneficjentów

termomodernizacją oraz wymianą źródeł ciepła na bardziej efektywne oraz przyjazne środowisku. W zakres tych umów wchodzi również projekty realizowane przez energetykę.

Tabela 5. Zawarte umowy o pożyczki, z podziałem na dziedziny, w latach 2005–2009

Dziedzina	Rok									
	2005		2006		2007		2008		2009	
	liczba	wartość [tys. zł]	liczba	wartość [tys. zł]	liczba	wartość [tys. zł]	liczba	wartość [tys. zł]	liczba	wartość [tys. zł]
Ochrona atmosfery	20	5956	20	5526	17	7267	13	27 850	16	26 700
Ochrona przyrody	3	324	5	850	1	200	3	2735	3	2619
Ochrona ziemi	6	5532	9	2746	9	300	8	4324	8	6539
Ochrona wód	27	11 609	24	25 910	23	42 639	19	22 531	16	14 301
Gospodarka wodna	3	1258	3	1465	4	661	4	2220	7	2743

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Szczecinie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009).

W zakres priorytetów dotyczących ochrony wód wchodzi działania związane z budową, rozbudową bądź modernizacją istniejących oczyszczalni ścieków komunalnych oraz systemów kanalizacji zbiorczej, ujętych w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK), które służą realizacji zobowiązań wynikających z Dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich z dnia 21 maja 1991 roku, dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W zakresie ochrony przyrody realizowane są projekty mające na celu ochronę walorów przyrodniczych w regionie oraz zachowanie bioróżnorodności biologicznej i krajobrazowej. W badanym okresie podpisano 15 umów na kwotę 6728 tys. zł.

W ramach ochrony ziemi realizowane są głównie projekty z zakresu gospodarki odpadami, których realizacja wpływa na proces wdrażania dyrektyw unijnych: odpadowej, opakowaniowej i składowiskowej. Są to głównie inwestycje ujęte w krajowym i wojewódzkim planie gospodarki odpadami, mające na celu minimalizowanie ilości i szkodliwości odpadów komunalnych i innych, w tym niebezpiecznych. W analizowanym okresie podpisano 40 umów o pożyczki na działania w zakresie ochrony ziemi na prawie 20 mln zł.

W latach 2005–2009 podpisano łącznie 21 umów o pożyczki na inwestycje z zakresu gospodarki wodnej o wartości 8347 tys. zł. Działania te dotyczyły głównie poprawy zaopatrzenia w wodę pitną poprzez budowę i modernizację stacji uzdatniania wody, ochronę powierzchniowych i podziemnych ujęć wody pitnej, a także poprawę stanu zasobów wodnych w regionie.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA W REGIONIE

Zadania inwestycyjne z zakresu gospodarki ściekowej od wielu lat mają w regionie charakter priorytetowy. W badanym okresie podpisano łącznie 109 umów, na kwotę prawie 117 mln zł. Dzięki kompleksowym działaniom inwestycyjnym z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w województwie zachodniopomorskim, finansowanym zarówno ze środków unij-

nych, jak i krajowych, osiągnięto wysokie wskaźniki dostępności, w odniesieniu do średniej krajowej. Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego z roku 2007 w województwie zachodniopomorskim wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej wynosił 93,15% (3 pozycja w kraju), przy średniej krajowej 86,6%. Pod względem dostępności do sieci kanalizacyjnej województwo zachodniopomorskie zajmowało pierwsze miejsce w kraju, ze wskaźnikiem 73,9%, przy średniej krajowej na poziomie 60,9%. Przy czym należy spodziewać się znacznego zwiększenia tych wskaźników w związku z ukończeniem inwestycji w Szczecinie oraz realizacją końcowych etapów projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”. Oba projekty na łączną kwotę ponad 2 mld zł finansowane są głównie ze środków unijnych, z Funduszu Spójności (FS) z poprzedniego okresu programowego. W obecnym okresie programowym w ramach programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko” realizowanych jest w regionie 8 projektów na kwotę ponad 739 mln zł, z dofinansowaniem unijnym na poziomie ponad 434 mln zł (tab. 6). Od 25 czerwca 2007 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie odgrywa rolę instytucji wdrażającej dla osi priorytetowych: I. Gospodarka wodno-ściekowa oraz II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi w ramach POIiŚ.

Tabela 6. Wykaz projektów dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, dofinansowanych z POIiŚ

Nazwa projektu – beneficjent	Koszt całkowity [zł]	Kwota dofinansowania z FS [zł]
1. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Pobierowie – gmina Rewal	28 517 313	16 808 263
2. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w mieście Koszalin – gmina miasto Koszalin	12 478 406	5 991 813
3. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Mielno – Zakład Wodno-Kanalizacyjny sp. z o.o. Unieście	9 812 051	4 352 819
4. Budowa kanalizacji sanitarnej na obszarach natura 2000 w gminie Dębno – gmina Dębno	20 589 272	14 913 161
5. Kompleksowe uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Trzebiatów – gmina Trzebiatów	22 595 216	11 148 102
6. Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty (faza II) – Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	459 407 934	293 353 214
7. Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Goleniów – Goleniowskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o.	68 805 467	32 204 688
8. Kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej dla miasta Wałcza – Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Wałczu	116 770 692	55 270 163

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków o dofinansowanie realizowanych przez WFOŚiGW w Szczecinie.

Jednocześnie w ramach ostatniego naboru konkursowego pozytywnie przeszło ocenę formalną i merytoryczną 10 projektów z regionu, jednak ze względu na ograniczone środki pozostają one na liście rezerwowej do czasu zwiększenia alokacji. Są to projekty na łączną kwotę kosztu całkowitego na poziomie prawie 426 mln zł, przy wnioskowanej kwocie dofinansowania z Funduszu Spójności wynoszącej ponad 190 mln zł.

Mniejsze projekty, o wskaźniku koncentracji poniżej 15 tys. RLM, zgodnie z założeniami polityki strukturalnej realizowane są w ramach RPO i PROW. Rola WFOŚiGW w Szczecinie

w tych projektach skupia się na konieczności zapewnienia wkładu własnego na bazie środków krajowych. Wszyscy beneficjenci, którzy złożą wnioski zgodnie z procedurami Funduszu, mogą liczyć w tym zakresie na wsparcie finansowe. Zgodnie z zapisami „Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na lata 2009–2012” w najbliższych latach zadania inwestycyjne z zakresu ochrony wód będą traktowane priorytetowo, szczególnie te, które uzyskały dofinansowanie ze środków zagranicznych.

PODSUMOWANIE

WFOŚiGW w Szczecinie wraz z innymi funduszami wojewódzkimi oraz Narodowym Funduszem stanowią podstawę systemu finansowania realizacji zadań zgodnych z polityką ekologiczną państwa, na podstawie pozabudżetowych środków publicznych. Jest to system unikatowy w skali światowej. Doświadczenia kilkunastu lat wskazują, iż środki finansowe będące w dyspozycji wojewódzkich funduszy są wydatkowane efektywnie i w znacznym stopniu obsługują realizację projektów z zakresu ochrony środowiska na szczeblu regionu. Właściwa proporcja wydatków wynikających z działalności statutowej, na korzyść pomocy zwrotnej, powoduje, iż środki z tytułu opłat środowiskowych, wydatkowane na konkretne działania z zakresu ochrony środowiska, ponownie wracają do systemu. W badanym okresie WFOŚiGW w Szczecinie zaangażował się finansowo w projekty w regionie na poziomie ok. 373 mln zł, przy wpływach z tytułu opłat w latach 2005–2009 na poziomie ok. 215 ml zł. Przy czym środki wydatkowane w roku 2009 prawie 2,5-krotnie przewyższyły wpływy Funduszu z tytułu opłat.

W badanym okresie podjęto również wiele działań informacyjno-promocyjnych, mających na celu wskazanie potencjalnym beneficjentom kierunków realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska, ze wskazaniem korzystnych możliwości dofinansowania. Celem nadrzędnym zarządu Funduszu jest aktywna absorpcja środków w ramach dostępnych instrumentów finansowych, zewnętrznych (głównie unijnych) oraz krajowych dla zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektów środowiskowych w województwie zachodniopomorskim.

PIŚMIENNICTWO

Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych. (91/271/EWG). DzUrz. WE z 30.05.1991 r., nr L 135/40.

Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie za rok 2005. Szczecin, luty 2006 r., Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (materiały niepublikowane).

Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie za rok 2006. Szczecin, maj 2007 r., Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (materiały niepublikowane).

Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie za rok 2007. Szczecin, marzec 2008 r., Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (materiały niepublikowane).

Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie za rok 2008. Szczecin, marzec 2009 r., Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (materiały niepublikowane).

Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie za rok 2009. Szczecin, styczeń 2010 r., Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (materiały niepublikowane).

Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na lata 2009–2012. Uchwała Rady Nadzorczej z dnia 20.02.2009 r., nr 31, www.wfos.szczecin.pl.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. DzU z 2008 r., nr 25, poz. 150, tekst jednolity.

